

**Uchwała Nr XXXIII/280/09
Rady Gminy Przasnysz
z dnia 10 czerwca 2009 r.**

w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/251/09 Rady Gminy Przasnysz z dnia 28 marca 2009 r. w sprawie zatwierdzenia do realizacji „Planu odnowy sołectwa Karwacz na lata 2009 - 2019”

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) Rada Gminy Przasnysz uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr XXX/259/09 Rady Gminy Przasnysz z dnia 28 marca 2009 r. w sprawie zatwierdzenia do realizacji „Planu odnowy sołectwa Karwacz na lata 2009 - 2019” wprowadza się następujące zmiany:

1. Tytuł uchwały otrzymuje brzmienie: „w sprawie zatwierdzenia do realizacji „Planu odnowy miejscowości Karwacz na lata 2009 – 2019”.
2. § 1 otrzymuje brzmienie: „Zatwierdza się do realizacji „Plan odnowy miejscowości Karwacz na lata 2009 – 2019” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

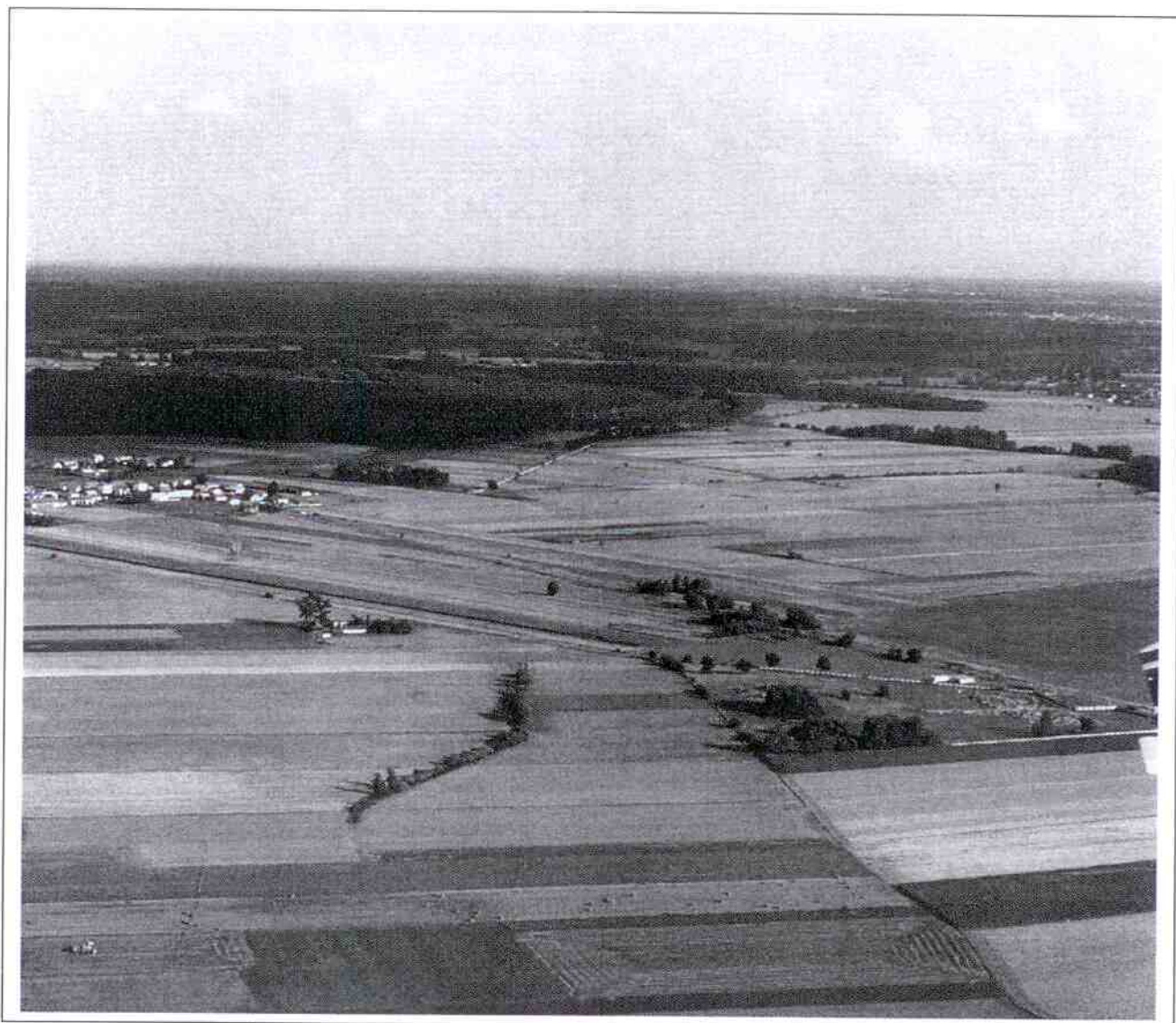
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekuna

Załącznik do uchwały
Nr XXXIII/280/09
Rady Gminy Przasnysz
z dnia 10 czerwca 2009.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KARWACZ

Na lata 2009 - 2019

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekuła

Widok na lotnisko, zbiornik retencyjno – rekreacyjny i Karwacz

Plan odnowy miejscowości Karwacz na lata 2009- 2019

1.Ogólna charakterystyka wsi.

Wieś Karwacz usytuowana jest w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie przasnyskim w gminie Przasnysz w odległości 4 km na południowy wschód od centrum miasta Przasnysza. Liczy 430 mieszkańców. Administracyjnie Karwacz jest jednym z 34 sołectw i jedną z 50 miejscowości gminy Przasnysz. Położony jest przy drodze wojewódzkiej nr 544 Brodnica – Mława – Przasnysz – Ostrołęka nad rzeką Morawką. Przylega do największego obszaru pod inwestycje na północnym Mazowszu – terenów po byłym wojskowym lotnisku: 200 ha pod działalność inwestycyjną i 108 ha pod potrzeby lotnictwa. Grunty te stanowią potencjał rozwoju ekonomicznego regionu.

Nowe warunki rozwoju ekonomicznego (tereny pod inwestycje, lotnisko), bliskość miasta Przasnysza, niewykorzystane walory turystyczno – rekreacyjne miejscowości i zbiornika retencyjnego położonego w tej wsi, a także potrzeba zmian społeczno – ekonomicznych i możliwość pozyskania środków zewnętrznym (w tym unijnych) była przyczyną opracowania przez mieszkańców wsi Karwacz Planu Odnowy.

2. Analiza zasobów.

Co wieś wyróżnia?

Wieś Karwacz wyróżnia malowniczy teren z dużymi kompleksami lasów, meandrująca rzeka Morawka ze zbiornikiem retencyjno – rekreacyjnym o największej powierzchni w powiecie przasnyskim (13,41 ha) i dziką przyrodą wzdłuż zalewu i brzegów rzeki z licznymi siedliskami dzikiego ptactwa oraz bogatymi w ryby wodami. Ponadto na terenie wsi występuje zabytkowy park podworski z XIX wieku z kilkoma pomnikami przyrody i dwór z 1916 roku, który można oglądać z drewnianego mostu. Przy drodze do Grabowa leży ogromny, kilkutonowy głaz narzutowy. W kompleksie leśnym znajduje się cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej oraz mogiła nieznanego żołnierza.

Rozwojowi wsi Karwacz sprzyjają: bliskość Przasnysza, trawiastego lotniska, Przasnyskiej Strefy Gospodarczej, dobre powiązania komunikacyjne, przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę mieszkaniową z usługami (6,52 ha) i letniskowo – mieszkaniową oraz usługi turystyczne (10,24 ha), zabudowa zagrodowa z usługami (10,52), usługi uciążliwe (1,8 ha), usługi turystyczne ogólnodostępne (10 ha).

We wsi Karwacz zabytkowy dworek przebudowywany jest na centrum konferencyjno – turystyczno hotelarskie. W pobliżu budynek przemysłowy adaptowany jest na obiekt gastronomiczno – konferencyjny.

2.1 Rys historyczny – zasoby kulturowe oraz dziedzictwo historyczne

Karwacz jest jedną z najstarszych miejscowości podprzansyjskich, wzmiankowaną w 1377 roku, (własność rycerska). Najstarszym znanym właścicielem Karwacza był **Nielaskarz.**, sędzia ziemski makowski. W 1427 r w Ciechanowie wdowa po Nielaskarzu – Małgorzata wraz z synami Wojciechem, Janem i Pawłem oraz z córkami toczyła spór z Mikołajem Wężem, podkomorzym wyszogrodzkim, dziedzicem Dobrzankowa i Bogatego o staw rybny i młyn wodny na rzece Oględzie (tak wcześniej nazywała się rzeka Morawka). W 1471 roku na Uniwersytecie Krakowskim odnotowano Mikołaja syna Pawła z Karwacza.. W 1567 roku własność Piotra Karwackiego. Posiadał on 2,5 włóki ziemi. Karwacz zamieszkiwało 10 ogrodników. Ponadto podatki płacili wówczas Lenart Małachowski z 1 włóki i Piotr Młynarczyk od dwóch młynów. W drugiej połowie XVII wieku Karwacz kupiła rodzina Szydłowskich herbu Lubicz w Szydłowa. Dziedzicem na Karwaczu tytułował się Wiktor Szydłowski – cześnik ciechanowski żyjący w II połowie XVII wieku. Jego syn Paweł (1683 – 1711) był miecznikiem ciechanowskim i należał do stronników Stanisława Leszczyńskiego. Następnie Karwacz był własnością Jakuba Szydłowskiego- cześnika ciechanowskiego, potem chorążego ciechanowskiego i marszałka sejmików ciechanowskich w latach 1712- 1718. Powiększył on majątek o sąsiednie Zawadki. Syn Jakuba – Teodor „gospodarz zapobiegły znacznie powiększył majątek i oprócz odziedziczonych po ojcu Karwaczu i Kliczewi, posiadał na Mazowszu liczne dobra”. Piastował urząd stolnika plockiego, a w 1750 roku został posłem z ziemi zakroczymskiej. Na tym sejmie poznał bliżej młodego stolnika litewskiego – **Stanisława Poniatowskiego – późniejszego króla Polski.** Znajomość z królem zaowocowała licznymi urzędami dla Szydłowskiego, natomiast gdy król Stanisław poznał jego piękną 15 – letnią córkę Elżbietę, rola Szydłowskiego wzrosła, został wkrótce kasztelanem warszawskim (1768 r.) i wojewodą plockim (1779 r). **Elżbieta Szydłowska** została kochanką królewską i wytrzymała przy Stanisławie aż do jego śmierci. Żeby mieć Elżbietę na dworze król wydał ją za starego wdowca – Jerzego Grabowskiego. Elżbieta przez 30 lat sterowała królem, miała wpływ na rozdawnictwo urzędów, była

stronniczką Rosji, urodziła wielu synów i córki króla, którzy nosili nazwisko Grabowski (jeden z nich Stanisław został w XIX wieku ministrem oświaty).

W Karwaczu zaś od 1743 r. władał Bonifacy Szydłowski, (zm. w 1770 r.) który powiększył majątek o kolejną wieś – Sierakowo. W 1775 r. Karwacz miał 26 dymów.

Przed końcem XVIII wieku z Joanną Szydłowską, córką Bonifacego, ożenił się Walerian Lasocki. W I połowie XIX stulecia Karwacz posiadał syn w/w – Józef Gabriel Lasocki. W 1811 roku notowano tutaj szkołę parafialną. Uczyło się w niej około 30 dzieci. W 1827 roku Karwacz liczył 32 domy i 222 mieszkańców. Kolejnym właścicielem Karwacza był Marceł Lasocki (1820 – 1895), po nim córka Zofia (1870-1931), żona Stefana Wodzyńskiego (1865 – 1941).

Po powstaniu styczniowym w Karwaczu utworzono gminę (1867 r.). Istniała również cegielnia, młyn, karczma, 44 domy, 465 mieszkańców. Dobra Karwacz liczyła 2799 morgów gruntów rolnych i 23 morgi nieużytków (dane z 1882 roku). Od 1909 do 1918 roku stanowisko wójta pełnił **Stanisław Kakowski** z Dębin. – **bratanek ostatniego Prymasa Królestwa Polskiego, członka Rady regencyjnej – Aleksandra Kakowskiego.**

W czasie I wojny światowej Karwacz uległ znacznemu zniszczeniu na skutek działań wojennych. Spis powszechny z 1921 roku informuje, że wieś Karwacz dzieli się na trzy części: wieś, folwark i osadę młyńską. We wsi było 32 domy i 239 mieszkańców, w folwarku 2 domy i 99 mieszkańców, natomiast osada młyńska znajdująca się na rzece Morawce poniżej dzisiejszego zalewu liczyła 2 domy i 35 mieszkańców. Właścicielem folwarku (768 ha) był Stefan Wodzyński, a osady młyńskiej Eugeniusz Kuskowski.

W 1928 roku powstała Ochotnicza Straż Pożarna. Jej założycielami byli Walenty Godzieba, Stanisław Kacprzak, Aleksander Bulicki, Józef Leleniewski. Funkcję prezesa pełnił Stefan Wodzyński, Naczelnika – Aleksander Bulicki.

Przed II wojną światową od 1932 roku właścicielem majątku był Władysław Lasocki – zięć Stefana Wodzyńskiego.

W 1945 roku majątek rozparcelowano w wyniku reformy rolnej.

(Źródło: dane A. Pszczółkowskiego i zbiory własne)

Zabytki

1. Dwór (w ewidencji zabytków nr A-522) – rok budowy 1916. Jest to budynek murowany, parterowy, częściowo podpiwniczony z częściowo wykorzystanym poddaszem. Po wojnie, do końca lat 70-tych mieściła się w nim szkoła podstawowa
2. Park podworski (w ewidencji zabytków nr A-522) – z połowy XIX wieku. Występują w nim kasztanowce, akacje, lipy (pomniki przyrody), jesiony, dęby szypułkowe

(pomnik przyrody), graby oraz liczne skupiny krzewów: bez lilak, śnieguliczka, dereń, jaśminowiec, karagana.

Obecnie dwór z zabytkowym parkiem jest w posiadaniu prywatnej osoby. Obiekty poddawane są gruntownej renowacji. Powstaje centrum konferencyjno – turystyczne – hotelarskie z kortem tenisowym. Obiekty te po przebudowie i renowacji będą atrakcją turystyczną wsi Karwacz, wyróżnikiem pośród innych miejscowości gminy Przasnysz.

W pobliżu zespołu dworsko – parkowego jest drewniany most na rzece Morawce.

W Karwaczu znajdują się 2 stanowiska archeologiczne, jedno w okolicach dworu, drugie – dawna osada młyńska przy zalewie.

Ciekawymi obiektami kultu sakralnego są 3 figurki przydrożne (osadzone w kamieniu metalowe krzyże) z 1893r, z 1911 r i z 1925r.

Legandy

- 1) Legenda o duchu ukazującym się niegdyś przy nieistniejącej obecnie figurze w parku.
- 2) Legenda o utopieniu koniokrada w miejscu do dziś nazywanym „Bagno”
- 3) Legenda o białym psie, który pojawia się w środku wsi, który pojawia się o północy.

Charakterystyczne nazwy

- 1) „ Na Planach” – tak nazywana jest część wsi w kierunku Zawadek, powstała z podziału gruntów po II wojnie światowej.
- 2) „Za Dunajem” – czyli za rzeką Morawką – część wsi, w kierunku Grabowa.
- 3) „ Na Górcie” – teren za mostem w kierunku zalewu.
- 4) „ Zaraza” – teren bagnisty pod Sierakowem
- 5) „ Granice” – nazwa pól między cmentarzem a Karwaczem
- 6) „ Brodek” – teren bagnisty nad zalewem po prawej stronie, przy mostku

2.2. Karwacz – dziś.

Obszar geodezyjny miejscowości Karwacz obejmuje powierzchnię 1.088,9 ha, co stanowi 5,9% powierzchni gminy Przasnysz. Krajobraz wsi: Rolniczo – mieszkalno – letniskowy. Reprezentantami wsi jest radny, sołtys oraz Rada Sołecka wybierani na 4-letnią kadencję. Wieś Karwacz zamieszkuje 430 osób (na 31.12.2008 r.), co stanowi 5,6 % mieszkańców gminy Przasnysz.

Struktura wiekowa mieszkańców wsi na 31 grudnia 2008 roku

	do 18 lat	od 19 – 30 lat	od 31 – 60 lat	od 61 lat
Liczba osób	125	78	166	61
% mieszkańców	29,1	18,1	38,6	14,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

Dla rynku pracy ogromne znaczenie ma dynamika procesów demograficznych. Analizując strukturę wiekową można zauważyć dużą liczbę dzieci i młodzieży do lat 18 (29,1%) przy średniej w gminie (26,8%), co oznacza, że wieś się rozwija. Duża jest również liczba osób w wieku produkcyjnym (56,7%), przy średniej w gminie (61,9%).

Bliskość miasta, malownicze tereny, spokój, niskie ceny działek pod budowę, dobre połączenia komunikacyjne, wyposażenie w infrastrukturę sprzyjają osiedlaniu się mieszkańców.

Liczba mieszkańców w poszczególnych latach.

Mieszkańcy ogółem		Karwacz	% mieszkańców gminy
Rok	Gmina Przasnysz		
2000	7.715	410	5,3
2003	7.618	403	5,3
2008	7.679	430	5,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

Mieszkańcami Karwacza są rolnicy, urzędnicy, nauczyciele, pracownicy zakładów pracy, przedsiębiorcy, emeryci, młodzież i dzieci.

Głównymi źródłami utrzymania mieszkańców są: dochody z gospodarstw rolnych, pensje pracownicze, dochody z działalności gospodarczej, zasiłki dla bezrobotnych i innego rodzaju zasiłki, emerytury, renty, praca dorywcza i sezonowa.

We wsi Karwacz jest 105 posesji, z tego 61 to zagrody rolnicze (58,1% wszystkich posesji). Budynków mieszkalnych jest 100.

W miejscowości znajdują się: przedszkole, filia Gminnej Biblioteki Publicznej, remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, w której mieści się kaplica (w każdą niedzielę odprawiane są msze św.), działalność prowadzi ubojnia z masarnią, punkt skupu zwierząt rzeźnych, zabytkowy dwór wraz z parkiem, budynek po byłym punkcie skupu mleka (będący własnością Gminy).

Powstają nowe budynki mieszkalne. Zdecydowana większość budynków, to budynki murowane. W ogólnej liczbie 61 gospodarstw rolnych, przeważają gospodarstwa średnie i małe. Stopień zmechanizowania gospodarstw jest dość zróżnicowany, w zależności od ich powierzchni.

Dużym problemem części mieszkańców wsi jest bieda, dotycząca szczególnie osoby bezrobotne (na dzień 31.12.2008 r. w PUP w Przasnyszu było zarejestrowanych 17 bezrobotnych – dane PUP Przasnysz), prowadzących małe gospodarstwa rolne, osoby starsze i chore. Istnieje potrzeba wprowadzenia alternatywnego źródła utrzymania dla części mieszkańców, np. agroturystyki, dochodów z obsługi turystów i letników.

W miejscowości Karwacz działalność gospodarczą prowadzi 12 podmiotów. Są to: usługi transportowe, ubojnia i masarnia, handel pojazdami samochodowymi, konserwacja i naprawa pojazdów, handel obwoźny, skup zwierząt rzeźnych, sprzedaż artykułów spożywczych i przemysłowych, usługi wulkanizacyjne i budowlane. W obrębie wsi Karwacz znajduje się szkółka leśna Nadleśnictwa Przasnysz. Podmioty te dają zatrudnienie i przynoszą dochody mieszkańcom wsi.

W kompleksie leśnym znajduje się cmentarz żołnierzy poległych w okresie I wojny światowej oraz mogiła nieznanego żołnierza z 1939 roku.

2.3. Zasoby naturalne

2.3.1 Stan środowiska naturalnego.

Gleby:

Na obszarze wsi występują gleby słabe klas IVa, IVb, V i VI.

Zestawienie powierzchni użytków

Oznaczenie użytku	Powierzchnia	%
Rolne	468,2947	43,0
Łąki	47,2280	4,34
Pastwiska	36,1773	3,32
Lasy	465,6327	42,76
Zadrzewienia	1,8207	0,17
Grunty pod stawami	1,2798	0,12
Sady	1,2753	0,12
Nie użytki	10,0900	0,93
Drogi	16,4600	1,51
Budynki (tereny mieszkaniowe)	21,3189	1,95
Budynki przemysłowe	0,1221	0,01
Inne tereny zabudowane np. cmentarz	0,1000	0,01
Rekreacyjno - wypoczynkowe	2,1859	0,2
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	14,4610	1,34
Rowy	2,4524	0,22
OGÓLEM:	1.088,8988	100,0

Dane z ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Przasnyszu

W strukturze użytkowania gruntów najczęściej powierzchni zajmują grunty rolne – 43% i lasy – 43%.

Zestawienie gruntów rolnych wg klas

Klasa	Użytki rolne		Łąki		Pastwiska		Ogółem	
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
IIIb	5,57	1,2	1,46	3,1	-	-	8,23	1,4
IVa	139,31	29,7	28,23	59,8	14,14	39,1	181,68	32,8
IVb	167,94	35,9	-	-	-	-	167,94	30,4
V	142,92	30,5	15,4	35,6	20,81	57,5	179,13	32,5
VI	12,56	2,7	2,13	4,5	1,23	3,4	15,92	2,9
	468,3	100,0	47,23	100,0	36,18	100,0	551,71	100,0

Źródło: dane z ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Przasnyszu

Powyższe wskazuje, że w strukturze gruntów dominują grunty klas słabych – kl IV, co ogranicza dochodowość gospodarstw rolnych.

Użytkowanie gruntów obrębu geodezyjnego Karwacz

Właściciel	Powierzchnia w ha	% ogółu
Skarb Państwa	480,5578	44,13
Grunty Prywatne	579,0027	53,17
Gmina Przasnysz	26,7683	2,46
OSP	0,0200	
Powiat Przasnyski	2,0400	0,19
Inne – wspólnota wsi Karwacz	0,51	0,05
Ogółem	1.088,8988	100,00

Źródło: z danych ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Przasnyszu

W obrębie geodezyjnym Karwacza w strukturze użytkowania przeważają grunty prywatne – 53% i grunty Skarbu Państwa – 44% (w tym lasów państwowych)

2.3.2 Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe przepływające przez wieś Karwacz to rzeka Morawka, lewy dopływ Węgiejki, która wpada z kolei do Orzyca. Rzeka ma charakter typowo nizinny – jest ciekim meandrującym. Pełni razem z rzeką Węgiejką funkcję korytarza ekologicznego. Naturalna i półnaturalna roślinność, w tym przede wszystkim terenów podmokłych i łąk zachowała się w dolinie rzecznej. W latach 1977 -1982 powstał na rzece Morawce zbiornik retencyjno – rekreacyjny o powierzchni lustra wody - 13,41 ha . Przyległy do zbiornika wodnego teren – 0.78 ha stanowi własność gminy Przasnysz. Zbiornik retencyjno rekreacyjny położony jest w naturalnej niecce. Posiada wyspę i tamę. Wody użytkuje Polski Związek Wędkarski, który systematycznie zarybia akwen. Występują w nim: karp, karaś, lin, szczupak, sandacz, jaź, leszcz, płoć, okoń i inne. Organizowane są liczne zawody wędkarskie o zasięgu lokalnym i regionalnym, w których rocznie uczestniczy ponad 1000 zawodników. Zbiornik rocznie odwiedza kilka tysięcy wędkarzy. Teren przyległy do akwenu nie posiada żadnej infrastruktury, ani parkingów, ani miejsc do rekreacji, ani dostępu do energii elektrycznej.

Brzegi zbiornika retencyjnego porasta dzika, naturalna roślinność. Zbiornik zasiedlają bobry, łabędzie, czaple, żurawie, bociany. Świadczy to o czystych wodach i naturalnej, ekologicznej przyrodzie.

Po lewej stronie zbiornika występuje droga gminna, którą można zagospodarować na ścieżkę pieszo – jezdno - rowerową łączącą Karwacz z malowniczym nadwodnym terenem i kompleksem leśnym występującym od strony wschodniej. Tereny o powierzchni 10,24 ha

przylegające od strony wschodniej zalewu gmina przeznaczyła w planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę letniskowo – mieszkaniową, natomiast od strony zachodniej – 10 ha przylegających do zalewu pod usługi turystyczne ogólnodostępne.

W sąsiedztwie zbiornika wodnego rozciąga się 309 ha terenu po byłym lotnisku wojskowym, który ma znaczenie ponadregionalne, ponieważ 200 ha przeznaczonych jest pod inwestycje, a 108 ha to lotnisko. Na lotnisku odbywają się regularnie w sezonie wiosenno – letnio – jesiennym imprezy edukacyjno – lotnicze, które odwiedza rocznie około 10.000 osób.

Zalew w miejscowości Karwacz jest największym akwem wodnym w powiecie przasnyskim. Jego walory turystyczno – rekreacyjne nie są wykorzystane.

2.3.3 Lasy

Grunty pod lasami i zadrzewieniami na terenie miejscowości Karwacz zajmują 467,45 ha., co stanowi 47,93% ogólnej powierzchni gruntów. Jest to największy i najcenniejszy przyrodniczo kompleks leśny. Zdecydowana powierzchnia lasów, to własność Skarbu Państwa, będąca pod zarządem Nadleśnictwa Przasnysz. Są to lasy mieszane z przewagą sosny, wśród których znajduje się starodrzew – najstarsze okazy mają po ok. 90 lat. Lasy te bogate są w zwierzyńę. Można w nich spotkać jelenia europejskiego, dzika, sarnę, lisa, borsuka, tchórza, zająca, wiewiórkę.

Ściółka leśna daje jagody i grzyby.

Lasy stanowią atrakcyjny teren do turystyki weekendowej pieszo – rowerowej. Na terenie lasów państwowych znajduje się szkółka leśna Nadleśnictwa Przasnysz, która daje zatrudnienie sezonowe wielu mieszkańcom przy pielęgnacji nasadzeń. Hodowane są w niej takie gatunki drzew jak: sosna, dąb, modrzew, brzoza, buk, olcha, świerk, klon, jarzębina i inne przydatne w gospodarce leśnej.

W środku wsi znajduje się zabytkowy park krajobrazowy podworski będący własnością prywatną o powierzchni 1,5104 ha, nad którym nadzór ma Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie. W parku tym występują pomniki przyrody: 2 dęby szypułkowe (o obwodach ok. 300cm.) i 4 lipy drobnolistne (o obwodach od 250-280 cm.). Park posiada piękną aleję kasztanowcową, lipową. Obecny właściciel, pod nadzorem konserwatora zabytków, rekonstruuje nasadzenia oraz stary dwór przekształcając obiekt zabytkowy w centrum konferencyjno – turystyczne. Centrum będzie stanowiło atrakcję turystyczną Karwacza oraz będzie miejscem dodatkowego zatrudnienia.

2.4. Stan infrastruktury technicznej

2.4.1 Sieć komunikacyjna

Karwacz posiada na dobrym poziomie powiązania komunikacyjne z Przasnyszem oraz Ostrołką świadczone przez PKS Przasnysz. Ponadto istnieje możliwość połączenia z ośrodkami regionalnymi: Warszawą, Olsztynem, Toruniem, Bydgoszczą, Siedlcami, Płockiem, Białymstokiem, itd..

Dzieci z Karwacza i sąsiednich miejscowości są dowożone autobusami PKS S.A do szkół w Przasnyszu.

Przez teren Karwacza przebiega sieć dróg: wojewódzka – nr 544 Brodnica – Mława – Przasnysz – Ostrołęka, powiatowa i gminne, które stanowią połączenie z drogą krajową nr 57 Pułtusk - Bartoszyce, drogami powiatowymi oraz będą obsługiwać tereny aktywności gospodarczej.

Nawierzchnie dróg – bitumiczne, zwirowe i gruntowe.

Dużą szansą na poprawę bezpieczeństwa połączeń z Przasnyszem jest planowana przez Powiat Przasnyski (użytkownika wieczystego po byłym lotnisku w Sierakowie), planowana w latach 2009 - 2010 budowa drogi wraz ze ścieżką rowerową. Ułatwi to połączenie z Karwaczem i terenami rekreacyjnymi przy zbiorniku wodnym, poprawi dostępność terenu i stworzy alternatywę dla drogi wojewódzkiej, która jest w fatalnym stanie technicznym. Istnieje pilna potrzeba budowy chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 544 przebiegającej przez teren wsi. Istniejące chodniki wzdłuż drogi gminnej prowadzącej przez wieś Karwacz do centrum konferencyjno – turystyczno – hotelarskiego mieszczącego się w zabytkowym dworze i parku były wybudowane kilkadziesiąt lat temu, są w bardzo złym stanie technicznym i wymagają wymiany. Poprawi to bezpieczeństwo ruchu oraz zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości i wpłynie na poprawę wizerunku Karwacza jako miejsca atrakcji turystycznych i miejsca przyjaznego do zamieszkania.

2.4.2. Elektroenergetyka

Wieś Karwacz zaopatrywana jest w energię elektryczną z głównych punktów zasilania – GPZ zlokalizowanych w Przasnyszu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną prowadzone jest liniami napowietrznymi. Karwacz posiada 5 stacji transformatorowych.

Wieś posiada oświetlenie uliczne – w sumie jest zamontowanych 49 punktów świetlnych.

2.4.3 Ciepłownictwo

Mieszkańcy wsi Karwacz indywidualnie ogrzewają swoje budynki piecami c.o. Podstawowym opałem jest węgiel, miał, drewno, trociny.

2.4.4 Gaz

Obszar miejscowości zaopatrywany jest w gaz płynny w butlach z zastosowaniem do celów użytkowych głównie w kuchniach domowych.

2.4.5 Telekomunikacja

Sieć telekomunikacyjną tworzą linie nadziemne. Układ telekomunikacyjny obsługiwany jest przez centralę telefoniczną w Przasnyszu będącej własnością Telekomunikacji Polskiej S.A. Stacja włączona jest do ostrołęckiej strefy numeracyjnej. Ponad $\frac{3}{4}$ gospodarstw domowych posiada telefon. Duża część mieszkańców ma telefony komórkowe. Nieliczne posesje posiadają dostęp do szerokopasmowego internetu, natomiast ponad 20 posesji podłączonych jest do radiowego internetu firmy Matcom ze Szczytna.

2.4.6 Gospodarka wodno – ściekowa.

Funkcję zbiorowego zaopatrzenia w wodę realizuje gmina Przasnysz poprzez stację uzdatniania wody w miejscowości Szła. Średnie zużycie wody na mieszkańca 23m^3 rocznie. Wieś nie posiada sieci kanalizacyjnej.

2.4.7 Gospodarka odpadami stałymi.

Od 2005 r. odpady stałe mieszkańców z terenu wsi zbierane są do indywidualnych kontenerów i wywożone przez firmę „Błysk” z Makowa Mazowieckiego i MPK Ostrołęka.

2.5. Analiza sfery społecznej

Mieszkańcy Karwacza wyróżniają się ambitnością, operatywnością, pracowitością oraz postawą prospołeczną. Są zżyci ze sobą. Dążą do celu, który sobie wyznaczą. Czynniki

uczestniczą w życiu społecznym i lokalnym, w organizacji imprez środowiskowych takich jak: dożynki o zasięgu gminnym i powiatowym, zawody sportowo – pożarnicze, uroczystości lokalne, festyny. Aktywnie angażują młodzież w imprezy strażackie. MDP z Karwacza regularnie wygrywają dzięki ogromnemu uporowi i ambicjom zawody sportowo – pożarnicze.

Mieszkańcy dbają o wspólne dobro, jakim jest remiza OSP z 80-letnią tradycją – wyremontowali społecznie dach na budynku i pomieszczenia w remizie, zagospodarowali plac przy remizie oraz zaadaptowali część remizy na kaplicę.

Tradycje wsi Karwacz

- objazd pola (święcenie pól wiejskich);
- tłusty czwartek;
- ogniska na Św. Jana;
- psikusy na Sylwestra;
- lany poniedziałek;
- wyplatanie wieńca wsi na dożynki parafialne i lokalne;
- zabawy dla społeczności wiejskiej;
- wspólne ogniska
- Dzień strażaka
- Adoracja Grobu Pańskiego przez OSP
- Parafiada

Instytucje użyteczności publicznej:

We wsi funkcjonuje oddział przedszkolny wraz z placem zabaw, do którego uczęszcza 17 dzieci z Karwacza i sąsiednich miejscowości, filia biblioteki publicznej ze zbiorami 4.166 woluminów. Z biblioteki korzysta rocznie 170 czytelników. W bibliotece brakuje dostępu do internetu i ten stan wymaga pilnej interwencji.

Ilość dzieci w oddziale przedszkolnym w Karwaczu w poszczególnych latach

Rok szkolny	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Ilość dzieci	5	10	6	9	16	9	12	8	17

Źródło: Dane Urzędu Gminy

Dzieci i młodzież ze wsi Karwacz od połowy lat 70 – tych uczęszczają do szkół w Przasnyszu, a tym samym w naturalny sposób integrują się z rówieśnikami z miasta. Gmina finansuje dowóz do szkół od klasy 1-6 i do gimnazjum. Dowozem objęte jest 50 osób.

Karwacz zamieszkuje 100 rodzin, z tego z systemu pomocy społecznej korzysta 35 rodzin. Są to zasiłki stałe – 3 osoby, zasiłki okresowe – 6 osób, zasiłki celowe i w naturze – 10 rodzin, dożywianie – 16 rodzin (37 dzieci). Ze świadczeń rodzinnych korzysta 42 rodziny. Powyższe wskazuje, że duża część Karwacza osiąga średni status materialny ponieważ nie przekracza kryterium dochodowego, uprawiającego do korzystania ze świadczeń.

W miejscowości brakuje urządzonych terenów sportowo – rekreacyjnych.

Szansą w przyszłości może stać się teren otaczający zalew oraz teren należący do wspólnoty wsi Karwacz – 0.51 ha.

Organizacje działające na terenie wsi:

1. W Karwaczu prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, która zrzesza 18 członków i 16 osób w Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej. Konsekwentnie od lat realizowane jest wychowanie młodzieży poprzez straż. Z pomieszczeń remizy korzysta młodzież w celu spotkań. Remiza jest murowana, wymaga ciągłych remontów i modernizacji, które to znacznie przewyższają możliwości finansowe mieszkańców
2. Kółko różańcowe skupiające 20 osób.

ANALIZA ZASOBÓW WSI Miejscowość Karwacz Gmina Przasnysz

	Brak	Jest o znaczeniu małym.	Jest o znaczeniu średnim.	Jest o znaczeniu dużym.
Środowisko przyrodnicze:				
- walory krajobrazu			+	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			+	
- walory szaty roślinnej				+
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				+
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				+
-osobliwości przyrodnicze			+	
- wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)				+
- podłoże warunki hydrogeologiczne				+
- gleby			+	
Środowisko kulturowe:				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		+		

- walory zagospodarowania przestrzennego - zabytki - zespoły artystyczne				+ +
Dziedzictwo religijne, historyczne: - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty i pielgrzymki - tradycje, obrzędy - legendy, podania i fakty historyczne - specyficzne nazwy	+		+ + +	
Obiekty i tereny: - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod zakłady usługowe - pustostany magazynowe, po - przemysłowe, po - produkcyjne - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsca sportu - miejsca rekreacji	+	+ +	+ +	+ +
Gospodarka, rolnictwo: - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	+ +		+ 	
Sąsiedzi i przejezdni: - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (miasto, szlak komunikacyjny, atrakcja turystyczna) - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi			+ +	+
Instytucje: - placówki opieki społecznej - szkoły - Dom kultury- filia biblioteki	+		+ +	
Ludzie, organizacje społeczne: - OSP - Stowarzyszenia - KGW	+ +			+
Wyposażenie w infrastrukturę: - telefonizacja - drogi bitumiczne - chodniki - wodociąg - kanalizacja	+		+ + +	+

Jacy jesteśmy ? – DIAGNOZA AKTUALNEJ Sytuacji Naszej miejscowości.

Miejscowość Karwacz, gmina Przasnysz

Co ją wyróżnia?	- zaangażowani w sprawy społeczne mieszkańcy, pracownicy - zabytki..... - remiza z kaplicą, przedszkole, masarnia..... - głaz narzutowy na skrzyżowaniu drogi powiatowej i wojewódzkiej - cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej i grób nieznanego żołnierza; - drewniany most; - mieszkańcy uczynni, sąsiedzcy, zorganizowani, ambitni - zbiornik retencyjno – rekreacyjny o pow. 13,41 ha na rzece Morawce - duże kompleksy leśne ze starodrzewem - położenie nad rzeką Morawką - bogata historia - bogate środowisko przyrodnicze (flora i fauna) - bliskość lotniska i miasta Przasnysza - położenie przy Przasnyskiej Strefie Gospodarczej (200 ha) na terenie której zaczęte funkcjonować Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna (55 ha) - położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych (droga woj., Nr 544, drogi powiatowe i gminne łączące z dr. Krajową nr 57) - zespół dworski przekształcany na centrum konferencyjno – turystyczno – hotelarskie - obiekt przemysłowy przekształcany pod usługi gastronomiczno – konferencyjne - drzewa – pomniki przyrody w parku - duża ilość terenów w planie zagospodarowania przestrzennego gminy pod usługi turystyczne i zabudowę lotniskową - Brak urządzonych miejsc do rekreacji i integracji społecznej
Jakie pełni funkcje?	- wieś rolnicza z funkcją mieszkalną i firmami usługowymi
Kim są mieszkańcy?	- rdzenni Mazowszanie - ludność osiadła od stuleci i niewielka część ludzi napływowych - rolnicy, urzędnicy, nauczyciele, pracownicy przedsiębiorstw, dzieci i młodzież, przedsiębiorcy, emeryci
Co daje utrzymanie?	- rolnictwo - praca w zakładach w Przasnyszu - działalność gospodarcza - zasiłki - emerytury - renty - pensja robotnicze
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	- wspólne cele jednoczą mieszkańców - mieszkańcy skupieni wokół spraw kościoła, OSP i poprawy wyglądu wsi, - mieszkańcy są bardzo ambitni, tam , gdzie wieś może zaistnieć, starają się osiągnąć jak najlepszy efekt
W jaki sposób rozwiązują problemy?	- dyskusji, wymiana zdań - spotkania - zebrania wiejskie - przy pomocy radnych i sołtysa oraz Rady Sołectkiej oraz powszechnie szanowanych mieszkańców - mieszkańcy są zżyci ze sobą
Jak wygląda nasza wieś?	- zadbana - czysta

	- piękne ogródki - porządek w obejściach - posiada wodociąg i oświetlenie uliczne - jest malownicza, - położona przy drodze wojewódzkiej nr 544 oraz powiatowej nr 3237W Dębiny – Jednorozec- Krępa - Karwacz . i kilku drogach gminnych
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	- objazd pola - dożynki - obrzędy religijne - zawody sportowo – pożarnicze, -Dzień strażaka - Parafiada – święto parafii
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	- estetyczne - zadbane
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	-zabytkowy park i dworek w remoncie adaptowane na centrum konferencyjno – turystyczno - hotelarski - naturalna roślinność w dolinie rzeki i wokół zbiornika wodnego - czyste otoczenie - czyste i ładne ogrodzenia posesji - zadbane domy - wodociąg - chodniki w bardzo złym stanie - brak ładnej trasy pieszo – rowerowej dojazdu nad zalew, - niewykorzystane walory rekreacyjne zbiornika wodnego, o lustrze wody ponad 10 ha - zarybiony zbiornik retencyjno – rekreacyjny, pełen dzikiego ptactwa i ryb - ładne ogródki - bogactwo runa leśnego w kompleksach leśnych - brak chodników przy drodze wojewódzkiej
Jakie jest rolnictwo?	- rolnictwo średnio rozwinięte , przeważają gospodarstwa małe i średnie, ze względu na ograniczenie przestrzenne. Rolnictwo specjalizuje się w produkcji mleka i trzody chlewnej oraz uprawie zbóż i kukurydzy.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	- dobre sieć dróg (dr. Wojewódzka Nr 544, drogi powiatowe i gminne - bliskość Przasnysza i lotniska sportowego w Sierakowie - rozwinięta sieć dróg łączących sąsiednie miejscowości
Co proponujemy dzieciom i młodzieży oraz dorosłym mieszkańcom?	- imprezy sportowo - pożarnicze - festyny - spotkania w remizie OSP - imprezy lotnicze
Miejsca do wypoczynku, rekreacji, zabaw	- brak urządzonych terenów do wypoczynku i rekreacji,

Analiza SWOT

Podsumowanie sytuacji rozwojowej miejscowości Karwacz

SILNE STRONY - czyste otoczenie i środowisko naturalne - życie mieszkańców - piękny zabytkowy park oraz dwór z kortem tenisowym – obecnie przebudowywany na centrum konferencyjno- hotelarsko -turystyczne, - budynek przemysłowy przekształcany na obiekt gastronomiczno konferencyjny - zbiornik retencyjno rekreacyjny na rzece Morawce o powierzchni lustra wody 13,41 ha, i ekologicznym, dziewiczym terenem wokół 0,78 ha który można wykorzystać do celów turystycznych, rekreacyjnych, na miejsce spotkań i imprez środowiskowych - legendy - tereny do zagospodarowania i pod zabudowę mieszkalną - walory krajobrazowo - turystyczne - potencjał ludzki - aktywna i otwarta społeczność lokalna - bliskość miasta Przasnysza i lotniska sportowego na Sierakowie (gm. Przasnysz) - zabytki..... - czyste, nieskażone wody rzeki Morawki i zbiornika retencyjno – rekreacyjnego, będące siedliskiem ryb i dzikiego ptactwa, - malownicza dolina rzeki Morawki i terenu przyległego do zbiornika wodnego (dziewicza przyroda, gniazda bocianów.....) - Tereny pod działalność inwestycyjną oddalone o ok. 500m – 200ha, z czego 55 ha objęte Tarnobrzeeską Specjalną Strefą ekonomiczną (po stosownych uchwałach rad gminy i powiatu, oczekuje na rozporządzenie Rady Ministrów) - Tereny z lewej strony zbiornika retencyjno – rekreacyjnego – 10,24 ha, przeznaczone w pzp pod zabudowę letniskowo- mieszkaniową - Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza, przechodzący przez Karwacz	SŁABE STRONY - bezrobocie - brak ofert na zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży - brak urządzonych terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych - brak kanalizacji i chodników przy drodze wojewódzkiej nr 544 - niedostateczna ilość środków finansowych na pokrycie potrzeb rozwoju miejscowości i wykorzystanie jej walorów turystyczno - rekreacyjnych
OKAZJE - możliwość uzyskania środków finansowych unijnych z PROW na odnowę wsi - moda na mieszkanie za miastem - rozwój turystyki rowerowej, rekreacyjnej - moda na spędzanie czasu wolnego na wsi - promocja walorów sołectwa - rozwój Internetu i innych nowoczesnych form komunikacyjnych - uczestnictwo gminy w programie Leader + - projekt „Zielone szlaki rowerowe Mazowsza” przechodzący przez Karwacz	ZAGROŻENIA - rosnące bezrobocie - brak środków finansowych - kryzys gospodarczy w kraju - brak wiary we własne możliwości mieszkańców - rozluźnienie więzi społecznych - niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI – NASZA MAŁA STRATEGIA

JACY CHCEMY BYĆ – Wizja stanu docelowego.

W toku spotkań, zebrań sołeckich i strażackich, wywiadów i ankiet – mieszkańcy przedstawili swoją wizję wsi Karwacz za kilka lat, będącą odzwierciedleniem ich potrzeb.

Karwacz będzie:

- wsią , atrakcyjną turystycznie,
- wsią, bezpieczną i wygodną
- atrakcyjną do zamieszkania,
- wsią dbającą o zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych, zachowującą kameralną, przyjazną skalę urbanistyczną, eksponującą zabytki i walory środowiska przyrodniczego
- wsią, z domami letniskowymi i ośrodkami turystyczno – hotelarsko-konferencyjnymi
- wsią, z estetycznymi obejściami
- wsią, z oznakowanymi atrakcjami turystycznymi
- wsią, dbającą o sport , wypoczynek i rekreację mieszkańców i przyjezdnych

Do realizacji tej wizji niezbędne jest zaangażowanie wszystkich sił społecznych, instytucji, mieszkańców, samorządu gminnego i samorządów wyższego szczebla.

Zadania wybrane przez mieszkańców do realizacji, niezbędne do urzeczywistnienia wizji rozwoju sołectwa.

- Wykorzystanie walorów turystyczno rekreacyjnych miejscowości Karwacz poprzez zagospodarowanie terenów wokół zbiornika retencyjno – rekreacyjnego, utworzenie ścieżki rowerowej i przebudowę chodnika oraz montaż obiektów małej architektury, służących do zabawy i rekreacji dzieci młodzieży oraz integracji mieszkańców wsi.
- Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 544, przecinającej wieś, służąca poprawie bezpieczeństwa życia mieszkańców i użytkowników dróg.
- Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Karwacz _ Grabowo, poprawiające bezpieczeństwo ruchu.
- Przebudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych usprawniająca komunikację
- Przebudowa mostu.
- Stworzenie miejsc dla rozwoju sportowego dzieci i młodzieży.
- Modernizacja budynku remizy.
- Oznakowanie atrakcji turystycznych i działania promocyjne miejscowości

Zamierzenia mieszkańców są zgodne z Planem rozwoju lokalnego Gminy Przasnysz na lata 2007- 2013 oraz z Wieloletnim planem inwestycyjnym Gminy Przasnysz na lata 2007- 2013 i Strategią rozwoju społecznego Gminy

Przasnysz na lata 2008 –2010 (te zadania , które przypisane są kompetencyjnie samorządowi gminnemu)

Wykaz zadań do realizacji

Rodzaj zadania	Lata realizacji	Koszt szacunkowy (zł)	Zakładane rezultaty	Realizator zadania
Wykorzystanie walorów turystyczno – rekreacyjnych w miejscowości Karwacz	2009 – 2010	692.000,00	- wzrost konkurencyjności gminy - wzrost rozwoju turystyki i rekreacji w gminie - kreowanie pozytywnego i atrakcyjnego wizerunku gminy i regionu - poprawa wizerunku miejscowości - stworzenie dogodnych warunków do miejsca zamieszkania - stworzenie miejsca do organizowania imprez masowych - ożywianie społeczne i gospodarcze wsi Karwacz - utworzenie miejsc parkingowych, ścieżek pieszo – jezdno-rowerowych, miejsc do wypoczynku i rekreacji - modernizacja chodników	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne i środki z PROW)
Budowa kanalizacji sanitarnej	2011 – 2013	3.000.000,00	- ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych jak też gruntowych i gleb poprzez nieszczelne szamba przydomowe. Nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawią się warunki życia mieszkańców. Realizacja zadania przyczyni się do osiągnięcia standardów w zakresie ochrony środowiska zawartych w polskim prawie oraz dyrektywach UE.	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne, WFOŚiGW, środki z UE)

			- polepszający się stan środowiska naturalnego, jakość wód powierzchniowych i gruntowych w dłuższej perspektywie przyczyni się do poprawy zdrowia mieszkańców, - bezpośrednim rezultatem inwestycji będzie odebranie i dobre oczyszczanie ścieków komunalnych powstałych w gospodarstwach domowych położonych w miejscowości Karwacz, które przesiąkały do gleb i wód gruntowych.	
Poprawa układu połączeń drogowych dla obsługi Przasnyskiej Strefy Gospodarczej poprzez przebudowę dróg gminnych (Leszno – Dobrzankowo – Karwacz – Zawadki – Wandolin – Bartniki – Mchówko)	2009 – 2010	5.000.000,00	- wzrost konkurencyjności gminy, a także poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu lokalnym i regionalnym - skrócenie czasu przejazdu - zwiększenie atrakcyjności lokowania inwestycji oraz nowych domostw w obrębie modernizowanych dróg - poprawa dostępności terenów gospodarczych – Przasnyskiej Strefy Gospodarczej i atrakcyjności rekreacyjno – turystycznej miejscowości Karwacz - wyeliminowanie uszkodzeń samochodów spowodowanych złym stanem technicznym drogi - poprawa dostępności terenów przemysłowych - unikanie zatłoczenia na drogach i mniejsza liczba	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne i środki z RPO w ramach działania 3.1)

			wypadków.	
Przebudowa mostu w Karwaczu	2013	300.000.00	- poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego - poprawa wizerunku miejscowości	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne)
Budowa drogi w miejscowości Karwacz	20014	42.000.00	- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa -poprawa warunków życia i pracy mieszkańców - skrócenie czasu przejazdu - zwiększenie atrakcyjności lokowania inwestycji oraz nowych domostw -rozwój budownictwa letniskowo-mieszaniowego	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne gminy)
Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 544	2012	200.000,00	- poprawa estetyki miejscowości - zwiększenie bezpieczeństwa ludności - stworzenie warunków do integracji społecznej, spacerów itp.	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego (środki samorządu woj. mazowieckiego)
Budowa punktów oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej (Karwacz – Grabowo)	2013	60.000,00	- poprawa wizerunku miejscowości - zwiększenie bezpieczeństwa publicznego przy drodze	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne gminy)
Budowa boisk sportowych	2014	100.000,00	- poprawa stanu infrastruktury sportowej - wzrost sprawności fizycznej dzieci, młodzieży i społeczności lokalnej - alternatywa do spędzania wolnego czasu	Urząd Gminy Przasnysz i mieszkańcy wsi Karwacz (środki gminy i wolontariat)
Budowa chodnika przy drodze powiatowej Karwacz – Grabowo	2012 – 2015	200.000,00	- poprawa estetyki miejscowości - zwiększenie bezpieczeństwa ludności - stworzenie warunków do integracji społecznej, spacerów itp.	Starostwo Powiatowe w Przasnyszu (środki powiatu i środki z RPO)
Modernizacja budynku remizy OSP	2012 – 2017	600.000,00	- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa - stworzenie świetlicy	Urząd Gminy Przasnysz (wolontariat,

			wiejskiej – miejsca do spotkań i rozwoju zainteresowań)	środki gminy i środki zewnętrzne, m.in. z Leader+)
Doposażenie placu zabaw przy budynku przedszkolnym	2011 – 2012	50.000,00	-poprawa sprawności fizycznej dzieci, młodzieży -bezpieczne i atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego przez dzieci i młodzież - poprawa infrastruktury techniczno – sportowej obiektów szkolnych	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne i zewnętrzne : UM, Ministerstwo Edukacji)
Modernizacja dróg w sołectwie Karwacz	2011-2017	700.000,00	- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa - poprawa warunków życia i pracy mieszkańców - skrócenie czasu przejazdu - zwiększenie atrakcyjności lokowania inwestycji oraz nowych domostw	Urząd Gminy Przasnysz (środki własne i pozyskane ze źródeł zewnętrznych)
Promocja walorów turystyczno – rekreacyjnych miejscowości Karwacz poprzez wydawanie niskonakładowych publikacji	2010 – 2011	8.000,00	- wzrost zainteresowania zasobami wsi Karwacz - ożywienie gospodarcze i turystyczne miejscowości	Urząd Gminy Przasnysz i OSP Karwacz, Rada sołecka sołectwa Karwacz (wolontariat, środkigminy i pozabudżetowe)
Oznakowanie atrakcji turystycznych i szlaków pieszo – rowerowych	2010 – 2012	15.000,00	- upowszechnienie informacji o walorach turystyczno – rekreacyjnych dla szerokiej społeczności	Urząd Gminy Przasnysz, OSP Karwacz i Rada ołecka sołectwa Karwacz (wolontariat, środki pozabudżetowe, środki gminy)
Zainstalowanie w filiii Gminnej Biblioteki Publicznej punktu dostępu do internetu, zakup	2009	5000,00	- dostęp do internetu dla mieszkańców, dzieci i młodzieży, - usprawnienie warunków życiowych	Gminna Biblioteka Publiczna w Przasnyszu z siedzibą w Bogatem

komputera wraz z drukarką, xero				(środki z budżetu gminy)
Utworzenie boiska do piłki ręcznej	2009/2010	20000,0	- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, rozwój sportowy i fizyczny	Mieszkańcy i Urząd Gminy (wolontariat i środki gminy)

Z pośród wielu potrzebnych i uznanych za niezbędne zadań, mieszkańcy miejscowości Karwacz wybrali do realizacji zadanie w ramach odnowy wsi „ **Wykorzystanie walorów turystyczno – rekreacyjnych miejscowości Karwacz** „. Realizacja zadania przyczyni się do integracji mieszkańców i rozwoju gospodarczego miejscowości.

Opis planowanego do realizacji przedsięwzięcia

Tytuł projektu: „Wykorzystanie walorów turystyczno – rekreacyjnych miejscowości Karwacz”

W związku z inicjatywą mieszkańców wsi Karwacz istnieje możliwość zagospodarowania terenu przy zalewie oraz przebudowy chodników i budowy ścieżek pieszo – jezdno-rowerowych oraz placów zabaw w miejscowości Karwacz

Celem przedsięwzięcia jest:

1. Kreowanie pozytywnego i atrakcyjnego wizerunku miejscowości Karwacz
2. Stworzenie dogodnych warunków do organizowania imprez masowych
3. Utworzenie miejsc parkingowych, ścieżek pieszo-jezdno – rowerowych oraz miejsc do wypoczynku i rekreacji
4. Ożywienie społeczne i gospodarcze wsi Karwacz
5. Upowszechnianie informacji o walorach turystyczno – rekreacyjnych dla szerokiej społeczności
6. Poprawa warunków życia i pracy mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności lokowania nowych inwestycji.
7. Integracja społeczna mieszkańców.
8. Wzrost rozwoju turystyki i rekreacji w gminie

Odbiorcami projektu będzie społeczność lokalna miejscowości Karwacz i ościennych wsi oraz dzieci i młodzież, jak również turyści i mieszkańcy Przasnysza.

I. Projekt będzie polegał na:

1. Utwardzeniu placów manewrowych, dróg i alejek
2. Utwardzeniu ścieżek pieszo – jezdno - rowerowych
3. Budowie obiektów małej architektury jak wiaty drewniane, ławki i kosze na śmieci
4. Wyposażeniu placu zabaw (montaż ślizgu pojedynczego, przepłotnia drewniana, drabinki krzyżowej, huśtawek, huśtawki sprężynowe)
5. Nasadzeniu drzew i krzewów oraz remont nawierzchni trawiastej

6. Remontie istniejących kładek
7. Przebudowie chodnika
8. Zasileniu w energię elektryczną terenu zalewu

II Szacunkowy koszt planowanego przedsięwzięcia 692.000,0 zł

w tym :

- a) utwardzenie placów manewrowych, dróg i alejek – 54.000,00
- b) nasadzenie drzew i krzewów oraz remont nawierzchni trawiastej – 23.000,00
- c) utwardzenie ścieżki pieszo – jezdno - rowerowej – 130.000,00
- d) budowę obiektów małej architektury takich jak wiaty drewniane, ławki i kosze na śmieci – 106.000,00 zł
- e) wyposażenie placu zabaw – 15.000,00
- f) remont istniejących kładek – 11.000,00
- g) przebudowa chodnika – 272.000,00
- h) wykonanie przyłącza energetycznego przez Zakład Energetyczny – 51.000,00 zł
- i) wykonanie oświetlenia terenu zalewu – 30.000,00 zł

III. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia pn. „Wykorzystanie walorów turystyczno – rekreacyjnych miejscowości Karwacz”

- 1) Wykonanie ścieżki pieszo- jezdno- rowerowej wrzesień 2009
- 2) Zagospodarowanie placu budowy - kwiecień 2010
- 3) Odkrzaczanie placu – kwiecień 2010
- 4) Budowa wiat drewnianych i zadaszeń – maj, czerwiec 2010
- 5) Wykonanie płyty z kostki Polbruk wraz z miejscem na ognisko –maj, czerwiec 2010
- 6) Wykonanie ciągów komunikacyjnych – maj - lipiec 2010
- 7) Wyburzenie istniejących krawężników i płyt chodnikowych – kwiecień - sierpień 2010
- 8) Wykonanie nowego chodnika - kwiecień - sierpień 2010
- 9) Naprawa istniejących kładek – maj - sierpień 2010
- 10) Urządzenie placu zabaw - maj - sierpień 2010
- 11) Ustawienie ławek - sierpień 2010
- 12) Nasadzenie drzew i krzewów - marzec 2010
- 13) Wykonanie przyłącza energetycznego przez zakład energetyczny – marzec - sierpień 2010
- 14) Wykonanie oświetlenia terenu zalewu – maj - sierpień 2010
- 15) Uporządkowanie terenu sierpień 2010

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekuła

Opracowała: Grażyna Wróblewska